

KOPSUVÄHI PATSIENDI TEEKONNA ARENDUSPROJEKT

Tervishoius on fookus nihkunud haigustelt inimestele ja sellele, kuidas inimesi tervise hoidmisel ja haigustega hakkama saamisel kõige paremini toetada. Seetõttu räägitakse järjest enam **patsiendi teekonnast**: kas see on sujuv ja sisaldab vajalikke teenuseid, või on oht seal ära eksida ja abita jääda. **Teekonna-põhine lähenemine on sisse kirjutatud nii Rahvastiku Tervise Arengukavasse kui ka Tervisekassa arengukavasse.**

Vähktõbi on maailmas ja Eestis haigestumuse ja suremuse peamine põhjus, patsientidele kannatusi põhjustav, ühiskonnale koormav ja tervishoiule kulukas. Kopsuvähki sureb igal aastal rohkem inimesi kui rinna-, jämesoole- ja eesnäärmevähki kokku. Vähiravi teekond on pikk ja keerukas, patsient liigub erinevate tervishoiuasutuste, spetsialistide ning tervise-, töö- ja sotsiaalsüsteemi vahel. **Vähipatsiendi teekondade arendamine on prioriteetsel kohal ka riiklikus Vähitõrje tegevuskavas.** Eestis on vähipatsiendi teekondi mõneti kaardistatud, kuid tegemist on olnud vähktõve ravi puudutava etapi kaardistusega või on teekonda vaadatud ühe raviasutuse vaatest. **Vähipatsiendi teekondadele tervikvaadet - see tähendab üle-eestilist, holistilist ja paikme-põhist - hetkel ei eksisteeri.**

Kopsuvähi patsiendi teekonna arendusprojekti eesmärk on muuta kopsuvähi patsiendi teekond terviklikumaks ja tagada võimalused haigusega paremaks toimetulekuks. Kaasates erinevaid osapooli tagatakse üleriigiline vaade, kaardistatakse teekond esimeste sümptomite tekkimise eelsest ajast kuni surmani või tervenemiseni, sõltumata inimese elukohast. Seejärel teekond valideerideeritakse ja prioriseeritakse valupunktid. **Viimases etapis otsitakse valupunktidele uudseid lahendusi**, et eesmärk muuta vähipatsiendi teekond sujuvamaks, saaks ka praktikas teoks.

Kopsuvähi patsiendi teekonna arendusprojekti etapid

1	2	3
Osapoolte KAASAMINE	Teekonna VALIDEERIMINE	Lahenduste GENEREERIMINE
Teekonna KAARDISTAMINE	Valupunktide PRIORISEERIMINE	
aasta 2023		aasta 2024

Projekti elluviimine toimub era- ja avaliku sektori partnerluses: avalik sektor (Sotsiaalministeerium, Tervisekassa) ja erasektor (tervishoiuettevõtted AstraZeneca, MSD, Roche) ning koostööplatvorm Connected Health klaster. Projekti elluviimise kaasatakse probleemi omanikud: kopsuvähi patsiendid ja nende lähedased ning kõik patsiendi teekonna olulised osapooled (arstid ja teised spetsialistid, erialaseltsid, haiglad, sotsiaalteenuste pakkujad, jt.). Samuti kaasatakse tervisesüsteemi otsustajad. Kolmandas etapis (lahenduste genereerimine) kaasatakse lisaks tervisetehnoloogia ettevõtted ja idu-firmad kui potentsiaalsed lahenduste pakkujad-arendajad.

Teekonna kaardistamise tööriistana kasutatakse **teenusedisaini metoodikat OneCustomer**, mis on tervishoiuspetsiifiline tööriist klienditeekondade struktureeritud analüüsimiseks ja visualiseerimiseks. Paralleelselt teenusedisaini uuringuga teostatakse projekti käigus ka **teekonna andmetepõhine analüüs**. Projekt annab sisendi Tervisekassale raviteekondade arendamise standardi väljatöötamiseks.

KOPSUVÄHI PATSIENDI TEEKOND

Elu haigus-
nähtudeta ja
ennetamine

Tervises seisundi
halvenemine ja
esimesed
sümptomid

Vähikahtlus
ja
diagnoosimine

Ravi
ja
jälgimine

Elu vähiga
ja
pärast vähki

Elulõpu
ravi

SOTSIAALMINISTEERIUM

TERVISEKASSA

